

Povídání a malování ateistovo věci křesťanských se týkající. Část 7.

=====

Posledně jsem vás pozval na návštěvu k poustevníkovi Havlovi. Upozornil jsem, že nám ta cesta chvilku potrvá, musíme dojít až na jih Bodamského jezera, kousíček na západ od místa, kde se do jezera vlévá Rýn. To by dnes už nemusel být problém, ale my se ještě musíme dostat do 6. století n.l., takže s nějakou moderní dopravou nepočítejte. Možná vám to teď připadá jako hodně praštěný nápad. Ale proč? Podívejme se to z jiného úhlu.

Jak je možné, že nějaké učení a organizace dokážou přežít obrovskou propast 2 tisíc let, což nedokázala žádná světská velmoc, žádný trůn, stát ani úřad? Asi k tomu přispěli i ti drobní poustevníci a poutníci měrou, kterou zatím nikdo nedokázal zhodnotit. A protože pro ně čas nic neznamena, můžete je i dnes někde v lese potkat a poznat. Stačí se zbavit předsudků. Vždyť téměř při každé mé návštěvě lesa za účelem houbařským či toulacím se mě některý z nich ptá na cestu. Nevěříte? Ale to je váš problém a vada vašeho vidění světa. Já - tramp, turista, cyklista, houbař, neumělecký malíř - potkávám poutníky každou chvíli, tu v lese u Roudničky, jindy v okolí Mosely, v severní Itálii nebo jižní Francii, prostě všude, kam mne nohy donesou, a kolo doveze. Ztratím s dávnými poutníky pár slov a zase si jdeme každý svoji cestou v čase i prostoru, stejně tak, jako jsme to zamlada dělávali, když jsme potkali jinou partu trampů, či jak to dodnes dělají úplně cizí lidé, kteří se někde náhodou sejdou třeba na dovolené. Za poustevníky je pro změnu potřeba dojít, ale také si s nimi lze popovídat. Vždyť i moderní filosofové se baví s Platonem a Aristotelem a matematici s Pythagorem a Euklidem, architekti s Mistrem Parléřem, sochaři s Michelangelem, astronomové si nenechají přerušit svůj dialog s Keplerem a Tycho de Brahe jim tu debatu kibicuje. Ještě jste si nevšimli, kolik lidí se chodí na hřbitov bavit se svými blízkými, kteří tam na ně čekají? Tak proč se divit, že někdo mluví s poutníky a poustevníky? Takže pojďme, už to nemáme daleko. Medvěda si nevšímejte, je to dobrák, a co nám řekne poustevník Havel, to vám přeložím, nejsem u něj poprvé. Má takový řečnický zlozvyk, že každou otázku opakuje a tak stačí zapsat jeho monolog:

„Jojo, tebe já znám. Ty jsi zase za mnou přišel z té Bohemie a vytrvale mi říkáš Havle, ale mne tady všude říkají po latinsky Gallen nebo také Galus. Ale je to vcelku jedno, hlavně aby s tím váš Velký Bratr neměl problém.

Jak jsem se sem dostal? Na to se ani neptej, to je složitá historie. Narodil jsem se v roce 550 po Kristu v Irsku, avšak v poslední době nějakí št'ouralové tvrdí, že ne, že asi ve Francii, ale k tomu se já nemohu vyjádřit, to si nepamatuji. Vyrostl jsem v Irsku v klášteře a když se bratr Kolumbán, později prohlášený za svatého, vypravil na misijní cestu do Evropy, vzal mne sebou jako dvanáctého společníka. Cesta to byla dost dramatická, založili jsme cestou dva kláštery, párkrát jsme jen taktak zachránili holé životy, když jsme rozezlili pohanské šamany. Jenomže pak jsem cestou onemocněl a už jsem nemohl dál. Proto jsem zůstal na břehu tohoto jezera. Snažil jsem se tu misijně působit, a protože jsem něco věděl o bylinkách a zdravém životním stylu, jak tomu tam u vás říkají, malinko se o mně rozkřiklo, že umím léčit lidi. Tak si mne také pozvali k nemocné kněžně Fridiburze.

Cože jí bylo? Ale nic moc, rozmazlená slečinka, říkalo se, že je posedlá d'áblem a otravovala okolí. Tak jsem ji zkrotil přírodními sedativy, modlitbami a hrozbou Božího trestu a ona zkrotla. A její ženich, franský král Sigebert II., z radosti, že Fridiburga už je normální, se mi bohatě odvděčil.

Jak? Penězi ne, těch měl málo, ale daroval mi tady všechny ty lesy kolem, co vidíš. Teď jsou mi vcelku k ničemu, ale myslím, že by tu časem mohl vyrůst kolem Arbonu velký klášter. Také se mi nabízel úřad opata nebo teplé místo na biskupství v Kostnici, ale to jsem odmítl. Mně je dobře tady. Říkáš, jestli mi tu ale v jeskyni není zima? Popravdě řečeno: je. Ale už jsem si tady poblíž začal pomalu stavět dřevěnou chatu, tam mi bude dobře.

Kolik že mám pomocníků?

Ale nikoho, já jsem ten, jak se jim říká, no, selfmademan, všechno si dělám sám, jenom tady méďa mi pomáhá s těžkým dřevem.

Co koukáš, kde jsem vzal medvěda? Já si ho nevzal, on si vzal mne. Je kolem toho spousta různých povídaček, pověstí, fám a legend, ale pravda je taková, že se jednoho dne tamhle v křoví ozval žalostný řev a nářek. A on si medvěd vrazil trn do tlapy a moc ho to bolelo. Tak jsem se pokřižoval a ten trn jsem mu vytáhl. Dušička byla ve mně malá, koukal na mě dost divoce, ale hned se mu ulevilo. A od té doby se mnou chodí jako pejsek, běda, kdyby mi chtěl někdo ublížit. Když dělám těžkou práci, tak mi vydatně pomáhá. Má hrozně rád, když ho podrhu za ušima.“

Tak to byl záznam monologu navštíveného poustevníka Havla, později svatořečeného. Nezbyvá než dodat, že zemřel plus-minus v roce 645 a dožil se tedy možná až sta let. V roce 719 na místě jeho poustevnické chaty v Arbonu vyrostl kostel a kolem něho mohutný komplex zděných budov opatství St. Gallen a benediktinského kláštera. Havlovy ostatky zde byly také uloženy. Klášter byl velmi významnou institucí, nebyl podřízen kostnickému biskupství a později se stal i institucí císařskou. Fungoval až do roku 1798, kdy Evropu zachvátilo šílenství francouzské revoluce, a zavedené pořádky byly přeorány. Přesto se však během své tisícileté existence klášter stal centrem osidlování dodnes existujícího švýcarského kantonu St. Gallen. Svatý Havel ani po smrti netrpí nedostatkem práce, je patronem Švýcarska, Alsaska, města Sankt Gallen a v referátu má i pomoc nemocným s horečkou. Ve vzácných volných chvílích, aby se nenudil, dohlíží na několik desítek kostelů v Česku, které nesou jeho jméno.

A co má ve znaku město Sankt Gallen? No přece medvěda. Ochočeného a s obojkem.

(Tak jestli vás to moc neunavilo a také neodradilo, můžeme se někdy příště podívat, co kde koná poustevník sv. Jiljí)

